

تشنگی به قصد کشتن

نیوشا طبیبی گیلانی

روزنامه نگار

از یکی، دو دهه پیش تا امروز، فهم جامعه ایرانی از محیط زیست به کلی متحول شده و این دگرگونی حاصل فعالیت ده ها و صدها گروه داوطلب و هزاران فرد دوستدار طبیعت و میهن است. اگر چه مدار عرصه های مختلف حفظ محیط زیست وضعیت چندان خوشی نداریم، اما در عوض نسلی پرورنده ایم که امید می رود در آینده ای نه چندان دور، کاری ریشه ای برای معضلات گسترده طبیعت ایران انجام دهند. دولت به هر میزانی که فعالیت کند و نیروی اجرایی، نخبگان و محیط بان به کار بگمارد، باز هم نمی تواند جلوی بی ترتیبی و بی نظمی گسترده را بگیرد. اصلاً حکمرانی در سرزمین پهناوری با ویژگی های ایران، بی همت و یاری مردم میسر نیست. در تمام طول تاریخ هم چنین بوده است. مردم قنات، راه، مدرسه، مسجد، کاروانسرا، باغ و بازار ساخته اند و دست از آبادانی شهر، روستا و مملکت نکشیده اند. هر جا که اقتضا می کرده و آبی در دسترس بوده، باغی درست کرده و جوی آبی کشیده اند، بی آنکه خللی در وضع طبیعت به وجود آورند. درخت کاشتن در سنت آبا و اجدادی ما ایرانی ها، از نیکوترین کارهای ممکن است که بی وقفه در تمام طول تاریخ ایران ادامه داشته و دارد. این سنت در پیوند با آگاهی از لزوم حفظ محیط زیست، دقایق، ظرایف و دلایل آن، سبب شده که ایران امروز در شاخصی به نام «پیوند با طبیعت» در رتبه ای قابل قبول (بالتر از میانگین جهانی) بایستد و این نویددهنده آینده روشنی در این زمینه بسیار حیاتی است. نمونه های فراوانی از تلاش های خودجوش مردمان میهن دوست در ذهن دارم، تلاش هایی که وقتی با خوش ذوقی و شجاعت کارکنان سازمان های مرتبط پیوند می خورد، اغلب نتایج درخشانی به بار می آورد. احیا

و بهبود وضعیت بسیاری از گونه های گیاهی و جانوری، حاصل چنین همکاری هایی است. برپایی دوره های آموزشی، تشکیل گروه های داوطلب برای پاکسازی محیط زیست، حفاظت از حیوانات، درختکاری و... در بسیاری از عرصه ها نتایج درخشانی به همراه داشته است. مثلاً همکاری جامعه محلی با محیط بانان جنگل گلستان در فصل «گاو بانگی»، شکار گوزن ها در این زمان را به نحو چشمگیری تقلیل داده یا به صفر رسانده است. تصور کنید تا همین چندسال پیش، شکارچی بیگانه را برای شکار گوزن ایرانی، در زمان گاو بانگی به منطقه می آوردند و امروز همان مردم جلوی شکار را می گیرند. در کرمانشاه، مردم میهن دوست و شریفی را می شناسم که برای حفاظت از طبیعت و محیط زیست منطقه فدکاری ها می کنند و از جان، سرمایه، وقت و دانش شان برای بهبود وضع مایه می گذارند. حساب دانه دانه درخت های شهرشان را دارند و نگران وضعیت مدیریت آن هستند. روزگاری مرحوم مهندس جواد شهرستانی (متوفی به سال ۱۳۹۵ در مشهد)، استاندار کرمانشاه شده بود. ایشان عضوی از خاندان شریف شهرستانی است که در نجف اشرف و مشهد مقدس، مصدر خدمات فراوانی بوده و هستند. زنده یاد جواد شهرستانی در زمان استانداری خود، کمربند سبزی به دور شهر برپا کرد و به کمک جوانان تحصیلكرده آن روز، جنبشی برای کاشت درخت و ساختن باغ از درختان شمر در زمین های شهری به راه انداخت. یادگار پرازش او، امروز هم زنده است. اگر چه اکنون عده ای کاشت درخت کاج را به عنوان گونه ای غیر بومی، نکوهش می کنند، اما در آن دوره درخت کاج به عنوان درختی سایه گستر و مقاوم که نیاز آبی چندانی هم ندارد، شناخته می شد. بنابر سیاست گذاری ها و دانش آن روز، بخشی از کمربند های سبزی که گرداگرد شهرها برپا شدند، با درخت های کاج شکل گرفتند. چیتگر تهران هم کاج های زیادی دارد، چنان که بوستان های دیگر شهری با باغ های قدیمی تهران هم فراوان کاج دارند. در این سال ها اندک اندک نگرشی شکل گرفته که درختان کاج به دلیل غیر بومی، غیر مطمئن و مضرات دیگری که برای گیاهان دارند، باید حذف شوند. حذف این درختان به معنی نابودی بخش بزرگی از فضای تنفسی، طبیعی و اکوسیستم های شکل گرفته در آن است. فعالان محیط زیست و طبیعت دوستان حق دارند نگران تصمیم گیری های هیولای باشند که ممکن است در نهایت از جنگل های کاج امروزی، زمین های خشکی در حومه شهرها بسازند و بعد همین زمین ها به جای جایگزینی با درخت های بومی جدید - که رشدشان ده ها سال به طول خواهد انجامید - به مرکز خرید، مجتمع های مسکونی، تجاری، اداری و تفریحی تبدیل شوند. زمره هایی برای واگذاری مدیریت عرصه های سبز حومه کرمانشاه از سوی سازمان منابع طبیعی به شهرداری به گوش می رسد. اگر این واگذاری صورت بگیرد و برحسب اتفاق در دوره ای، شهرداری بر مسند بنشینند که شناخت و علاقه ای به توسعه فضاهای سبز نداشته باشد، چه خواهد شد؟ آیا سرنوشت درختان بوستان های تهران و چیتگر که عمداً آنها را نشنه گذاشته و در معرض بیماری و نابودی قرار داده اند، در انتظار آنان خواهد بود؟ در این موضوع البته سخن فراوان است که آن را پی خواهیم گرفت.

۱۶ ساعت 24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمن منتظری (دیپلماسی و بین الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیر اداری و آگهی ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

قول و عمل برای ایران

در نشست فعالان اقتصاد دیجیتال و رئیس جمهور با محوریت تحقق رشد ۱۰ درصدی از تولید ناخالص داخلی تاکید شد

علی پیرایی

روزنامه نگار فناوری

کلام آخری که رئیس جمهور پزشکبان در دیدار با فعالان اقتصاد دیجیتال بر زبان آورد، این جمله بود: «اگر با وحدت و انسجام پیش برویم، ایران دوره فتحی شاه قاجار نخواهیم بود.» جمله ای که فرامتن آن در دل های توأم با گلایه فعالان کسب و کارهای اقتصاد دیجیتال با رئیس جمهور است. دیروز عصر وزارت ارتباطات و ستار هاشمی، ۶۵ شرکت و کسب و کار نوآور و اقتصاد دیجیتال را دعوت کردند تا با رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت بنشینند، از وضع موجود نگرانی هایشان بگویند و راه چاره پیش پای دولت و رئیس جمهور بگذارند تا هدفی که قانون گذار تعیین کرده، دستیاب شود. آن هدف چیست؟ رسیدن به سهم ۱۰ درصدی اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی، در این جلسه جز مسعود پزشکبان، حسین سیمایی صراف وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، علی مدنی زاده وزیر اقتصاد و دارایی، محمدرضا قرین رئیس کل بانک مرکزی، حسین افشین معاون علمی و فناوری رئیس جمهور، فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت و تنی چند از معاونان و مدیران دولتی حضور داشتند.

دست نخبگان کشور را می یوسیم

وقتی نمایندگان شرکت ها و کسب و کارهای اقتصاد دیجیتال از مشکلات، دغدغه ها و راه حل هایشان گفتند، نوبت به رئیس جمهور رسید. مسعود پزشکبان از فعالان اقتصاد دیجیتال که دیدگاه ها و نظر اتشان را بی پرده بیان کردند، تشکر و صحبت هایی کوتاه کرد. او بیش از هر چیز از وفای و همسوز کردن روایه های دید برای آبادانی کشور گفت. پزشکبان، دولت چهاردهم را دولت وفای معرفی کرد و گفت، تنها در این حالت است که می توان بر مشکلات و چالش ها غلبه کرد. او در این باره گفت: «اگر ما وفای را جدی بگیریم موفق می شویم، در غیر این صورت راه به جایی نمی بریم. وفای به این معناست که به زبان و نگاه مشترک برسیم. چرا که اگر برآیند نیروها یکدیگر را خنثی کنند، در وضعیت فعلی ما در جامی زنییم و تغییر ایجاد نمی شود.» پزشکبان تاکید کرد که رویکرد دولت وفای، پیشبرد مسائل کلان و کلیدی کشور بر محوریت وفای و همه کسانی است که دل در گرو کشور دارند و در این زمینه از هیچ کوششی فروگذار نمی کنند. او اضافه کرد: «ما باور داریم که با هم فکری و نگاه و زبان مشترک می توان کشور را در مسیر حرکت رو به جلو، پیشرفت و توسعه حرکت کرد و در این راه باید از ظرفیت های فکری و عملیاتی یکدیگر به مشورت آنکه مبتنی بر زبان و نگاه مشارک باشد، استفاده کنیم.» پزشکبان در ادامه بر این تاکید کرد که بخش زیادی از مشکلاتی که فعالان اقتصاد دیجیتال با آن دست و پنجه نرم می کنند، با تصمیم گیری های مبتنی بر شواهد قابل حل شدن مدیریت است و خاطرنشان کرد: «باور و اعتقاد قلیی من این است که باید با رویکرد علمی و مبتنی بر شواهد عینی با مشکلات کشورمان برخورد کنیم. اگر نخبگان حوزه اقتصاد دیجیتال به موازات طرح مشکلات و گرفتاری هایشان با رویکرد شواهدمحور و نگرش علمی راه حل ها را نیز مطرح کنند، از صدر تا ذیل دولت با آنها همراه می شوند.» پزشکبان یکی از اختلاف نظر ها در موضوعات و حوزه های مختلف را تفاوت در زوایای نگاه دانست و تاکید کرد، اشتراک نظر در زاویه نگاه و زبان، به راه حل های عملی و تحول ساز منجر می شود. پزشکبان در ادامه تاکید کرد که ایران متعلق به همه ایرانیان، نه یک گروه، جریان، مذهب و قوم است و باید برای ساختن آن دست در دست یکدیگر داد. او اضافه کرد: «ما دست همه جوانان و نخبگان ایرانی که به فکر ساختن ایران هستند را می فشاریم. باور من این است که ره کردن ایران و رفتن، چاره کار نیست. باید دست به دست یکدیگر بدهیم، خودمان را اصلاح کنیم و کشورمان را آباد سازیم، نه اینکه با امید کینار بکشیم.» رئیس جمهور با اشاره به اینکه برای اول شدن در منطقه و کسب برتری در حوزه های مختلف باید اول ها را در کشورمان نگه داریم و از آنها حمایت کنیم، اضافه کرد: «ما در دولت دست جوانان متخصص و دغدغه مند را می یوسیم و از ظرفیت شان استفاده می کنیم. کشور به اصلاح مسیر ها و وفای و تفاهم نیاز دارد، وگرنه با تشدید اختلاف و دعوا از قافله توسعه عقب می مانیم.» پزشکبان با اشاره به اینکه تغییر مثبت و ارزش آفرین با قرار گرفتن زیر نور مشترک معنا می یابد، خاطرنشان کرد: «در فضای مشخص و زیر نور یکسان، آنچه به چشممان می آید،

راحت تر فهم، درک می شود و بهتر می توان مشکلات را حل کرد. لازم است کنار یکدیگر و زیر یک نور قرار بگیریم تا همه بازیگران به نگاه و زبان مشترک برسند و امور کشور پیش برود.» پزشکبان خاطرنشان کرد: «معنای توسعه این است که باید میان منابع و مصارف مان تعادل برقرار باشد، وگرنه سیلی می خوریم، ماوشما باید فکر کنیم و به یکدیگر کمک کنیم تا مشکلاتمان را حل کنیم.»

نوآوری امری سهل و ممتنع است

در این نشست وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز ضمن تشکر از رئیس جمهور و برخی اعضای هیئت دولت در جمع خانواده بزرگ ارتباطات، یک سوال کلیدی پرسید و بر چند نکته مهم نیز تاکید کرد. ستار هاشمی وضعیت ایران را در ۲۰۵۰ مهم دانست و گفت که توسعه به معنای واقعی کلمه از راه توجه به اقتصاد دیجیتال ممکن می شود. او به برآوردهای مراکز معتبر جهانی درباره سهم اقتصاد نوآورانه و دیجیتال از تولید ناخالص داخلی کشورها اشاره کرد و گفت: «بانک جهانی در ارزیابی های تخصصی خود میانگین سهم اقتصاد دیجیتال جهان را ۱۵ درصد اعلام کرده است. در کشوری مانند چین، این رقم به ۴۵ درصد می رسد و در کشورهای حاشیه خلیج فارس ۱۲ تا ۱۴ درصد است، اما در کشور خدومان با وجود ظرفیت های فراوان و استعداد های بسیار زیاد این رقم کمتر از ۵ درصد است.» به گفته ستار هاشمی، جهت گیری های قانونی در برنامه هفتم توسعه برای دستیابی به سهم ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی از اقتصاد دیجیتال اندیشیده شده که یکی از مهم ترین اجزای آن بازیگران و نقش آفرینان زیست بوم اقتصاد دیجیتال است. او تاکید کرد: برای دستیابی به این سهم، نوآوری پیش نیاز اصلی است. ما می دانیم که نوآوری مفهومی سهل و ممتنع است. به این معنا که در ظاهر به نظر می رسد اجرایی کردن اش آسان است، اما در ذات خود پیچیدگی دارد و چالش برانگیز است.» هاشمی اضافه کرد: «نوآوری یعنی اینکه نظم و فرایندهای جاری را برهم زنیم و مسیری متفاوت اما تحول ساز را در پیش بگیریم.» هاشمی با تاکید بر اینکه دوره بیشتر برای توسعه پایدار مبتنی بر فناوری و نوآوری در کشور وجود ندارد، اقتصاد دیجیتال را یگانه مسیر تحول ساز برای امروز و آینده کشور دانست. او اضافه کرد: «ما باید انتخاب کنیم که با همین مسیر را دنبال کنیم یا راهی تازه بیاییم. راهی که در آن رسیدن به اهداف ارزشمند با مشارکت، هم افزایی، همفکری، کار گروهی و تیمی معطوف به نتیجه ممکن می شود.» هاشمی در ادامه یادآور شد، راهکارهای واقعی در راستای عدالت محوری تنها با حضور کسب و کارهای نوآورانه، شرکت ها و استارت آپ هایی عملیاتی می شوند. او با اشاره به اینکه حمایت های دولت از کسب و کارهای اقتصاد دیجیتال اضافه کرد: «ما در دولت و وزارت ارتباطات تمام هم و غممان این است که موانع و محدودیت ها را از سر راه فعالان و کسب و کارهای فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال برداریم. انتظاری که از ما هم می رود همین است. ما در مجموعه وزارت ارتباطات و دولت باورمان این است که باید همراه و یاور کسب و کارها باشیم و برای آنها تسهیلگری کنیم. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با بیان اینکه یکی از اهداف دولت، استقبال از نخبگان کشور و فراهم کردن زمینه ها برای مهاجرت معکوس ایرانیان است، یادآور شد: «ما اگر از مهاجرت معکوس صحبت می کنیم ضرورت ایجاد می کند که به خواست ها و دغدغه های کسب و کارهای حوزه اقتصاد دیجیتال بیش از گذشته توجه کنیم.»

جلسه دیروز عصر، مفصل و طولانی بود و فعالان اقتصاد دیجیتال که همه از شرکت ها و کسب و کارهای بزرگ کشور بودند، هر چه در دل داشتند، گفتند؛ از اختصاص کرسی در کمیسیون ویژه اقتصاد دیجیتال دولت گرفته تا مباحث تنظیم گری به خصوص رفع فیلترینگ. آن سو اما برای ایران هم قول دادند. قول دادند، اگر دولت و نهادهای حاکمیتی و نظارتی حامی شان باشند و حمایت شان کنند، تا سال ۱۴۰۷ سهم اقتصاد دیجیتال را دو برابر می کنند، ۱۰ میلیارد دلار سرمایه خارجی را به کشور می آورند، اشتغال در بخش اقتصاد دیجیتال را به سه میلیون نفر می رسانند، بسیاری از ناترازی ها و تعارض های کشور حل می شود و ایران به جایگاهی شایسته در منطقه دست می یابد. تصویری که آنها از وضعیت کشور در نبود حمایت ها و اصرار بر رویه کنونی داشتند، عقب ماندگی بود؛ عقب ماندگی ایران از قافله توسعه جهانی و منطقه ای، همانند ایران دوران فتحی شاه قاجار که ایران از قطار صنعتی شدن جاماند.

چهره

مادر کتابداری مدرن ایران

پوری سلطانی؛ کتابدار، پژوهشگر و از پایه گذاران کتابداری نوین در ایران بود. او در همدان زاده شد و در آمریکا در رشته کتابداری تحصیل کرد. پس از بازگشت به ایران، نخستین زن کتابدار دانشگاه تهران شد و نقشی مهم در بنیان گذاری سازمان اسناد، کتابخانه ملی ایران و آموزش کتابداری ایفا کرد. سلطانی در تدوین استانداردهای فهرست نویسی و نظام رده بندی کتاب ها سهم بزرگی داشت. هیچ یک از کتابداران ایرانی به اندازه او در ایران و خارج از ایران، صاحب شهرت نبوده است. او عضو کمیته واژه گزینی فرهنگستان ایران بود و حاصل آن، دانشنامه کتابداری است که چندبار تجدید ویرایش و منتشر شده است. پوری سلطانی سال ۱۳۳۳ با مرتضی کیوان، روزنامه نگار و منتقد ادبی ازدواج کرد. هنوز سمهه از ازدواج آن ها نگذشته بود که پوری و همسرش دستگیر شدند. مرتضی کیوان و ۹ نفر از افسران ارتش، به جرم عضویت در تشکیلات مخفی حزب توده در ۲۷ مهرماه ۱۳۳۳ اعدام شدند. در دی ماه آن سال، پوری که از بیماری و فشار روحی رنج می برد، از زندان آزاد شد. پوری سلطانی سمهه با کیوان زندگی کرد، ۶۰ سال خاطره او را زنده نگه داشت و جز شأن علمی اش، از این بابت هم همیشه بازند بود. پوری سلطانی که به «مادر کتابداری مدرن ایران» شهرت داشت، ۱۰ سال پیش در ۱۶ آبان ماه در گذشت.

کتابخانه

پرتره ای از عشق، تردید و سقوط

کتاب «نازنین» نوشته فنودور داستایفسکی، با ترجمه یلدا بیدختی نژاد و منتشر شده توسط نشر چشمه، داستانی کوتاه اما عمیق است که شما را با قدرت قلم نویسنده و پیچیدگی روان شخصیت ها روبه رو می کند و پس از پایان، همچنان در ذهن شما خواهد ماند. داستان «نازنین»، زندگی دختری ۱۶ ساله را روایت می کند که با ظاهری شاد و پرنشاط، ناگهان دست به خودکشی می زند و پس از مرگ اش، همسرش با بازخوانی خاطرات و زندگی او تلاش می کند تا پرده از رازهای نهفته شخصیت اش بردارد. این رمان، در کنار «شب های روشن»، یکی از آثار شاخص داستایفسکی محسوب می شود و با شیوه روایت سیال ذهن، تجربه ای متفاوت از دیگر آثار او ارائه می دهد. داستایفسکی در این کتاب بر خلاف معمول، داستان را مقدمه ای توضیحی آغاز می کند و شخصیت های اصلی را بدون نام معرفی می کند؛ اقدامی که به خواننده نشان می دهد، شخصیت ها نماد انسان هایی با مشکلات مشابه هستند. این رمان، با پرداخت دقیق به روایات و احساسات انسانی و روایتگری تردیدها، عشق ها و اندوه های عمیق، تجربه ادبی - روانشناختی ای کم نظیر است. نشر چشمه این کتاب را در ۹۵ صفحه و به قیمت ۱۳۰ هزار تومان منتشر کرده است.

کتاب: نازنین

نویسنده:

فنودور داستایفسکی

مترجم:

یلدا بیدختی نژاد

انتشارات: چشمه

تاریخ

انحلال دولت موقت

دولت موقت ایران، نخستین دولت در ایران پس از پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ است که از ۱۵ بهمن ماه ۱۳۵۷ تا ۱۵ آبان ماه ۱۳۵۸ بر سر کار بود. بازرگان و اعضای کابینه پس از تسخیر سفارت آمریکا استعفا کردند و

دولت به کار خود پایان داد. البته بازرگان دلیل استعفای خود را تصرف سفارت ندانسته است. بازرگان به پیش نهاد شورای انقلاب و تأیید امام خمینی، نخست وزیر دولت موقت شد. دولت موقت وظیفه داشت، مقدمات همه پرسی برای تغییر نظام سیاسی، تصویب قانون اساسی و انتخابات مجلس شورای ملی را انجام دهد. از جمله آمریکا بود. برداشتن پایگاه های آمریکا و سایر کشورها از ایران، عضویت در جنبش عدم تعهد، به رسمیت شناختن جنبش آزادی بخش فلسطین، قطع رابطه با اسرائیل و حکومت تأیید آفریقای جنوبی از جمله مهم ترین اقدامات دولت موقت در عرصه سیاست خارجی بود. در عرصه داخلی اما دولت موقت با مشکلات متعددی همچون مشخص نبودن محدوده وظایف نهادهای انقلابی، اختلاف نظر با شورای انقلاب و نهادهای موازی قدرت، فعالیت گروه های سیاسی مخالف نظام و درخواست خودمختاری برخی از اقلیت ها مواجه بود.